ԱՄԻՍՆ 25 ՓԵՏՐՎԱՐ 1877

ՏԱՐԱԼԱՏ

ԲԱՐԵԿԱՄ ԹՈՂԹ ԻՄ ՍԻՐԵԼԻ ԱՂՋԻԿԻՆ

— Ես ձեզ ասում եմ, որ ինձ ձեր ոչ մի բանը պետք չէ, ոչ ձեր գումարը, ոչ ձեր ապրանքները, ոչ ձեր ընտանիքը, ոչ էլ ձեր ինքնիշխան պետությունը: Ես ձեզ ասում եմ, որ ես ձեր ոչ մի առաջարկը չեմ ընդունելու, ոչ մի պայմանագիր չեմ կնքելու, ոչ մի բանակցություն չեմ վարելու: Ես ձեզ ասում եմ, որ ես ձեզ հետ ոչ մի գործ չունեմ և չեմ ուզում ունենալ: Ես ձեզ ասում եմ, որ ես ձեզ չեմ ճանաչում և չեմ ուզում ճանաչել: Ես ձեզ ասում եմ, որ ես ձեզ համարում եմ ոչ թե մարդ, այլ զրո, ոչ թե անձնավորություն, այլ դատարկություն, ոչ թե ուժ, այլ անզորություն: Ես ձեզ ասում եմ, որ ես ձեզ չեմ վախենում, ես ձեզ չեմ ատում, ես ձեզ չեմ արհամարհում, ես ձեզ պարզապես անտեսում եմ: Ես ձեզ ասում եմ, որ ես ձեզ համար գոյություն չունեմ: Ես ձեզ ասում եմ, որ ես ձեզ համար չեմ գոյություն ունենում

ՄԱՐՏԻՆ ՄԱՐՏԻՆԵԱՆ

ՀԱՅՐԵՆԻՔԻ ՀՈՎԻՆ

Ա.

Ամառ էր։ Ես ու Հայրենիքի Հովին ճամբայ էինք ելել Ամասիայից դեպի Կարին։ Ճամբան երկար էր, ես ձանձրանում էի, ուզում էի ինչ-որ բան լսել։ Հովը ինձ ասաց, որ ինքը շատ բան գիտի պատմելու, եթե ես ուզում եմ։ Ես ուզում էի։ Եվ Հայրենիքի Հովը սկսեց պատմել։

Ես ծնվել եմ Հայոց աշխարհի ամենագեղեցիկ վայրերից մեկում։ Ես ծնվել եմ Վանա լճի ափին, Արտամետի ծովախորշ

լա պիր Սլավ մեմլեքեթի տուրք. թինե իֆրադ վե թահվիլ իթմեք իչին օրալարա Րուս վե Պուլկար մեհաճիրլերիին խաքանը։ Պու մագսեալերէ վասըլ օլմազ իչին հեր կեօնա թեատիրլերի իթթիֆաղ իթմեկե տիր։ Պիր ան Ա.ինօրօզա զարֆընտա զապթ իթմեկե տիր։

"Մեզքիւր գոմիթեյէ սենեվի էլե պին րուպլե իթա օլունուպ, պունուն հիսսեզը Տեբատաեթ սեֆարլերի թարաֆընտան Թուրթուլաճագ տըր։

"Պու գոմիթենին րիյասեթի Սեյանիք գօնսօլոսընա իհալե օլունմազա, միւմայիլեյհ գօնսոլոս՝ սենենին նըսֆընը Ա.ինօրօզա կէչիրեճեք, վե պունուն մանասթըրտա պուլունմատըզը միւատեթե տախի մեզքիւր բեխսիք հիւրմեթլու բաբազ Հերոնիմ եֆենտիյե թեվտի օլունուպ, պունատա սիզին գոմիթենին հմայեսինե արզ իթաիկիմիզ իչ բահիպ, եանի Րուսիգօն մանասթըրընտան Պազարիոս, վե Լավրա մանասթըրընտան պենժամէն վե էթիեն թերճիդ օլունաճագ տըր։"

—

(Էվրադը խաֆիյենին եիրմի պեշինճիսի տիր։ Րուսիանըն Ըզգօտրա գօնսօլոսը Թարաֆընտան 17 նոյեմբեր 1872 սենեսի թահրիսիյե վիենա գոմիթեսինե իրսալ օլունան չիֆրելի թելեկրաֆըն սուրեթի տիր։)

"Պոզը Բեթրօվիչին պանա պիլեմիրիկինե կէօրե տէօրթ այ մուգաատեմ Ա.ընավուտլուղըն ճենուպ ճիհեթինե իրսալ իյլեսիյի իբի մեմուրլար Զեթինեյե ավսեթի իյլեմիշլեր տիր։

"Մալիսմինիդ օլտուգը վեճհիյե պու իբի մեմուրլարըն իսրամեթի անճագ ճիհեթի մեզքիւրեյի Տօչչինինօնըն էօմեկսինե գատար տօլայսըտագ, Գարատաղըն նուֆուզու Թեսսերինի օրալարա նեչը ու գապուլ իթթիֆմեք իտի։ Պիպերօվիչին մեհարեթի վե խուսուսիյե մերքեզ գոմիթեսինին էմր ըիյլե քենտիսինե Ջեվտի ու Թեսալիա օլունան մեպալիզի նագտիյե սայեսինտե խրամեթը մեզքիւրե Թեմամըյլա իճրա օլունմուշ տըր։

"Պիպերօվիչ իլե Գոսլատաղը Սլավ-Ա.ընավուտա իթթիֆալիյեթլինին տիւշմանլարը ալեյհինտե հեր թարաֆտան մուհարեպեի տինիյեյե զըյամ իթմեք լիզում մինե տայիր վազըր վերմիշ, վե ֆագաթ Ա.ընավուտլարըն Րումելարա մուհապպեթի վե Պուլկարլարա պիր ազ խուսուսմեթի օլտուղունտան, պու մեմուրլար Պուլկարլար ալեյհինտե տախի պազը ճեգալաթ նյրատ իթմիշլեր։ Իչպու հաբաքեթը ապիլանե վե մահիրանե իլե Ա.ընավուտլուգ ճահիլլերինին էնճինյեթինի գազանմըշլար տըր։ Պինայեն ալեյհ պու պապտե կէնճի կենիշ սարֆ օլունան բարատլար՝ իլերուտե սեմերէի հատինե ինճինյեապ իտեճեկի մեմուլ տըր։

"Պիպերօվիչին թեճրիպելերի եալընըզ եանինա մեթրեօլիտիկի տայիրեսինտե պիր նեթիճե չըգարմազա մուվաֆֆագ օլմամըշ տըր։ Չինանքի Րում մեթրեօլիտինին թեճսիրի զիյատե օլտուղունան՝ մերդումմեմուրլերը մախսուսեսի սեօզիւնիւ աչար աչմազ՝ գաբատազա մեճպուր օլմուշ տըր։ Մուախխարէն պազը խօշնուտուզլուղը մուճիպ օլան չեյլեր, վե հաթտա պիր խայինլիք եսերի հիսսիմարիկինտեն, տերագապ ավսեթի իտերեք օն կիւնտեն պերու վաղոնա հավալիսինտե պեքլեմեքտե օլան արզ ատաչըրըն եանընա կիթմիշ տիր։"

"Պօկօբեթրօվիչ իչպու թաֆսիլաթը պանա թեպլիղ իթթիքատէն սոնրա իյավէի մեգալ օլարագ տեյօր քի Պիպերօվիչին պեյանընա կէօրե, Րիկա Ֆերեբօսուն մեմլեքեթտե օլան թեեսիրի դայեթ ճիւդի պիր չեյ օլտուղունան եանիա վիլայեթինին էքսերի գատապալարը էհալիսի՝ Գօրֆու ատասը Ինկիլիզ ֆրեգատրնըն մուամելաթընա գարյը Ֆերիոս Թարաֆտարանրընը վրեգայե վե միւտաֆիյա իտէն Գիլո կագեթասընըն նիւսխեչերինի կէչէն լերտե Թրիեսթեյե իատե վե ըետա էյյեմիշլեր տիր։

"Մ. Գարճոֆ տախի կալիպա մեմուրլեթինի իճրայե մուվաֆֆագ օլաճագ տըր։ Մերդումուն իֆատեսինե կէօրե, քենտիսի տախի 1870 սենեսինտե Գօրֆու ճեզիրեսինի Եանինա վիլայեթինե պիզիմ մեմուրլարըն իֆա իթմեյե մուվաֆֆագ օլտուգլարը մեմուրլեթ կիպի չիւպհեսիզ պիր մուվաֆֆաքիրեթե նայիլ օլաճաղընտան, հալ ու իսթըգպալինե պիր հիւնիւ խրամեթ իլա միտ օլունուր։

"Պէն տախի հեր հալտե քենտիսինե միւթեֆիդ իլ եֆքեար պուլունտուղում՝ բրէնս նիքօլաընըն պեյանընա կէօրե վիլայեթը մեզքիւրե էհալիսի իւզերինե Թեսիր բեյտա իթմեյե չալըշմազտան էվվել, մահալը մեզքիւր բիսգօպոսունու Թեպլիլ, վե եե բինե զիյատեսինի չան ու չեօհրեթ Թալիպի վե Թիւրքերէրտե մուհապպեթի օլան պիր մեթրեբօչնա Թային իթթիրմեյե սայ ու դայրեթ իթմեկի տիր։ Էկեր պեյլե օլմայաճագ օլուր իսե, ֆենա պիր հալտե պուլունաճաղըզ, վե պու մեմլեքեթտե նե գատար ազչե սաչար իսեք, օ գատարտա տավամըզըն ֆենալաչմասընա սեպեպ օլաճաղըզ տըր։"

ԹԵԼԵԿՐԱՖԻՅԷ

Բարիզ 7 մարտ.

Գօնթ տը Շուվալօֆ պուրայա վասըլ օլուպ, պու կիւն տիւք Տըգազ իլե միւլագաթ վե միւզաքերե իթմիշ տիր։

Ճեներալ Ինկնաթիեֆ եարընա պեքլենիլիյօր։

Նիւ եօրգ 7 մարտ.

Րեխս Հեյսին պեյաննամեսի ճենուպ գըթասընտա մեմնունիյեթլե գապուլ օլունմուշ տըր։

Ա.թինա 7 մարտ.

Հեյեթը վիւքելա, միւթեվեֆա Գասթելիօֆինին գարըսընա նիզամտըզ օլարագ պիր այըգ պաղլամըշ տեյիւ զամմազլայարագ, գամնարատա 70 ըեյէ գարշը 61 թահսին ըեյի գազանապիլմիշ տիր։

Եարըն վիւքելա իսթիֆա վեըեճեք տիր։

Ա.թինա 7 մարտ.

Եարըն Մ. Գումունաուրուա իսթիֆասընը վերեճեք տիր։ Կալիպա եէնի պիր գապինեթօ թեշքիլի մեմուրիյեթի Մ. Տելիեօրկիյե իհալե օլունաճագ տըր։

Վիէննա 6 մարտ

Մեյիյաթ տայմա սուլհ ու սալահ օլաճաղը ճիհեթտե տիր։ Պու մեյիյաթ՝ Էվրօբանըն պագա սուլհ իչին օլան արզու վե իսթիտատլերիյլե Րուսիանըն ահվալը տախիլիյեսինտեն իլերի ելիյօր։

Բարիզ 6 մարտ

Մ. Գօնթ Շուվալօֆ՝ ճեներալ Ինկնաթիեֆ իլե գօնուշմագ վե միւզաքերե իթմեք իւզրե պուրայա կելմիշ տիր։ Միւշարեյեյհ ճեներալ բենճենպե կիւնիւ (եանի տիւն) Բարիզտե պեքլենիյօր։

Ճեներալ Ինկնաթիեֆին Ինկիլթերայա կիթմեքտեն սոնրը նագար իթմեսինե էմր օլունմուշ օլտուղունտան՝ Գօնթ Շուվալօֆ պունուն իչին պուրայա կելմիշ տիր։ Ինկիլթերա հիւքիւմեթի պուլունտուղու էֆքեարտան ասլա վազ կեչմեմեկե գարար վերմիշ օլտուղունտան, ճեներալ Ինկնաթիեֆին իչպու եօլճուլուղու ֆայիտեսիզ ատտ օլունմուշ տըր։

Վաչինկթօն 6 մարտ

Րեխս Մ. Հեյսին նութգ վե եա պեյաննամեսի միւթեալիլ վե պիթարաֆ օլուպ՝ հեր ֆըգրալարտա սուրեթը մաթլուպետե մեմնուն պրագմըշ տըր։

ՍԱՐՍԱՓԻՅԷ

Բերլէմպէ փետրուար 24

Պեշլիք	115—20
Մեթալիք	114—10
Մեճիտիե	104—12
Պագըր	162—
Ինկիլիզ լիրասը	109—55
Բօղ	89—20
20 ֆրանգ	87—17
Ռուպիէ	91—20

—

1865 Լոթիզրազը ֆրանգ	72—
65 ,, ,,	75—
69 ,, ,,	64—
73 ,, ,,	62—50
1872 ,, լիրա	24—10
—	
Րումելի	35—
Սօսիէթե	3— 5
Ֆրեւտ	2—55
Պանգ Գոսթանթինօբլը (գաբ. քեսիք)	3—12

ԳԱԼԱԹԱ ԲԻՐԱՅԱՍԸ

Լօնտրա 8 Մարտ Էհամը ումմամի	12—
Բարիզ 8 Մարտ Էհամը ումմամի	12—15

Գօնսօլիտ	Գայմէ
13— 7 այըլըք	161—15 այըլըք
13— 8 հիւքմէք	162— հիւքմէք
15— 6 աշաղա	161—15 աշաղա
15— 7 գապանագ	161—20 գապանագ

Փետրուար 23 սաաթ 4 ան 13—6
Պու կիւն սաաթ 4 ան գայմէ 162 01

ԱԶԳԱՅԻՆ ՀՐԱՒԷՐ

ԱՌ ԱԶԳԱՅԻՆ ԵՐԵՍՓՈԽԱՆՍ

Ազգային ժողովը նիստ ունի յառաջիկայ ուրբաթ 25 փետրվար՝ ի Ղալաթիա։

Ընտրանը պիտի բացուի ճիշդ ժամը 7 ին և գոցուի 10 ին։

Հրաւիրեալ են երեսփոխան էֆէնտիները՝ իրենց ազգասիրական պարտականութիւնը կատարելու փութալ։

1877 փետրվար 21

ՕՐԱԿԱՐԳ

1. Տեղեկագիր Դաստիարակութեան դիւանի, ի վերայ Դաստիարակութեան ընդդրոյն։

2. Վերաքննութիւն Յահմանադրութեան. — Շարունակութիւն վիճաբանութեան յօդուածոց թազ. մատակարարութեան։

Ատենապետիր
Գ. Յ. ՄԵԼԻՔ

Ա Զ Դ

Ժ. ՆԻՍԱՆ

Ազգային Ընկերութիւնն իւր 10 ներորդ նիստը պիտի կատարէ առաջիկայ կիւրակէ, փետրվար 27 ժամ 6 1/2 ին, իւր սովորական ժողովարանին մէջ։ Ընկերներն կը հրաւիրուին կատարել իւրեանց պարտ։

Ընդհանուր ժողովի
Ատենապետիր Ատենապետ
Յ. ՎԱՍԻԼԵԱՆ ՄԻՆԱՍ ՁԵՐՈՋ

ՇԱՀԷՆՇԻՊԻՐ

ԿԱՄ

ԳԱՂԹԱԿԱՆ ՀԱՑ

ԳՐԵՑ

Ս. ՏԷՐ ՍԱՐԳՍԵՆՑ

ՏՊԱԳՐՈՒԹԻՒՆ ՕՐԱՄԵԱՆ

408 երեսէ բաղկացեալ

Ազգային գրական ասպարիզին մէջ կրնանք բսել թէ նոր եւ առաջին գործ մնէ Շահէնն ի Սիպիր. զոր այնպէս ժամանակի մը մէջ կը հրատարակուի որ ամեն Հայու մանաւանդ գաւառական ազգայնոց իւրաքանչիւրին մօտ գտնուելու անհրաժեշտ պէտք մնէ։

Կը ծախուի Եազմաճեան գրատուն։ Գին երկուք եւ կէս ֆրանգ։

ՀԱՅԿԱԿԱՆ ՍՈՎԵՏԱԿԱՆ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹԻՒՆ

ՊԱՅԱԶԱՏ

ՕՐԱԹԵՐԹ ՔԱՂԱՔԱԿԱՆ, ՏՆՏԵՍԱԿԱՆ ԵՒ ԳՐԱԿԱՆՈՒԹԵԱՆ

1877

ՏԱՐԻ

ՀՐԱՏԱՐԱԿՈՒԹԻՒՆ ԽՄԲԱԳՐԱԿԱՆ ԿՈՄԻՏԷԻ

(ՏԵՂԱԿ)

ՀԱՍՑԵ ՏԱՐԵԿԱՆ ԲԱԺԱՆՈՐԴՈՒԹԵԱՆ ՀԱՄԱՐ ՊԱՅԱԶԱՏԻ ՀԱՄԱՐ ՊԱՏՐԱՍՏ Է ՏԱՐԵԿԱՆ ԲԱԺԱՆՈՐԴՈՒԹԻՒՆ ՀԱՄԱՐ

1300 դրամ

ԱՐՏԱՔԻՆ ՀԱՐԿ

ՀՐԱՏԱՐԱԿՈՒԹԻՒՆ ԽՄԲԱԳՐԱԿԱՆ ԿՈՄԻՏԷԻ

(ՏԵՂԱԿ)

ՀԱՅՈՑ ՏԱՐԵԿԱՆ ԲԱԺԱՆՈՐԴՈՒԹԵԱՆ ՀԱՄԱՐ ՊԱՅԱԶԱՏԻ ՀԱՄԱՐ ՊԱՏՐԱՍՏ Է ՏԱՐԵԿԱՆ ԲԱԺԱՆՈՐԴՈՒԹԻՒՆ ՀԱՄԱՐ

1300 դրամ

ԱՐՏԱՔԻՆ ՀԱՐԿ

ՀՐԱՏԱՐԱԿՈՒԹԻՒՆ ԽՄԲԱԳՐԱԿԱՆ ԿՈՄԻՏԷԻ

(ՏԵՂԱԿ)

ՀԱՅՈՑ ՏԱՐԵԿԱՆ ԲԱԺԱՆՈՐԴՈՒԹԵԱՆ ՀԱՄԱՐ ՊԱՅԱԶԱՏԻ ՀԱՄԱՐ ՊԱՏՐԱՍՏ Է ՏԱՐԵԿԱՆ ԲԱԺԱՆՈՐԴՈՒԹԻՒՆ ՀԱՄԱՐ

1300 դրամ

ԱՐՏԱՔԻՆ ՀԱՐԿ

ՀՐԱՏԱՐԱԿՈՒԹԻՒՆ ԽՄԲԱԳՐԱԿԱՆ ԿՈՄԻՏԷԻ

(ՏԵՂԱԿ)

ՀԱՅՈՑ ՏԱՐԵԿԱՆ ԲԱԺԱՆՈՐԴՈՒԹԵԱՆ ՀԱՄԱՐ ՊԱՅԱԶԱՏԻ ՀԱՄԱՐ ՊԱՏՐԱՍՏ Է ՏԱՐԵԿԱՆ ԲԱԺԱՆՈՐԴՈՒԹԻՒՆ ՀԱՄԱՐ

1300 դրամ

ԱՐՏԱՔԻՆ ՀԱՐԿ